

1. Loe.

Pille ja Lauri uurivad müra termomeetrit. Selle abil saab teada, kui kaua võib olla tugevas müras. Mida kõrgemal on punane joon, seda ohtlikum. Lauri saab aru, et valju muusika kuulamine võib kuulmisele kahjulik olla. Üle kahe tunni järjest seda teha ei tohi. Ta lubab, et enam ei kuula muusikat nii valjusti.

Paljudel noortel inimestel on kuulmisega probleeme. Nad ei tea, et on ise selles süüdi. Müra kahjustab kuulmist aegamööda. Alguses ei saa midagi aru. Hiljem selgub, et inimene ei kuule enam hästi. Kõrvades tekib kohin ja vile. See on **tinnitus*. Tinnitus on paljudel inimestel. Selle vastu on raske abi saada.

Müra olemine väsitab inimest. Müra tekitab peavalu ja unehäired. Traktoristid, ehitajad ja metsatöölised on töö ajal suure müra sees. Nad peavad töö ajal kasutama kõrvaklappe. Nii saavad nad oma kuulmist hoida.

*tinnitus – kõrvas on ebameeldivad helid; kõrvad kohisevad (sahin, vile, piiksud, undamine)

2. Leia teksti abil vastused.

- Mida näitab müra termomeeter? (..... näitab, kui kaua .....)
- Mis on kuulmisele ohtlik? Too müra termomeetri abil näiteid (abiks tööleht 6.5)!

.....

Lõpeta laused:

Pikka aega müras viibimine .....

Müra võib tekkida ..... ja .....

- Mis probleem on paljudel noortel? (.....)
- Miks kasutavad metsatöölised, ehitajad ja traktoristid töö ajal kõrvaklappe? (Nad ..... et .....)
- Mis on tinnitus? (täislausega: ..... on ebameeldivad .....)
- Mis elukutsete puhul veel on inimeste kuulmine ohus? Too näiteid.

.....

*Kas koolis võib olla kuulmisele kahjulik müra? Miks võib koolis kuulmine kahjustuda?

*Kuidas kuulmist hoida? Mida saad selleks ise teha?

pikkamööda, aegamööda = aeglaselt, aja jooksul
 pikka aega = väga kaua
 pidevalt = kogu aeg

3. Paaritöö. Suhtle järgmistes olukordades:

Lähen mootorsaania sõitma / puid saagima /.../

Ei. Milleks!?

Kas sul kõrvaklapid on?

Need .....

@ 4. Otsi lisamaterjali: <http://www.vaegkuuljad.ee>; <http://www.ead.ee/>; <http://www.eklv1.ee>
<http://www.tarbija24.ee/1071732/korvaklapid-kurdistavad-noori/>

<p>mürarikas/-rikka – шумный seda juhtub sageli – такое случается часто tekib unehäire – возникает расстройство сна kõrvaklapid – наушники kõrvus kohiseb – в ушах гудит ~ шумит ~ звенит ebameeldivad helid – неприятные звуки</p>	<p>mürakahjustus/-e – поражение ~ расстройство от шума viibimine müras – пребывание в шумной среде kaits/ma, -n/ – защищать kuidas kaitsta kuulmist? – как предохранить слух mitte rohkem kui ... tundi järjest – не больше чем ... часа подряд metsatööli/ne, -se – лесоруб</p>
--	---